

XIII. ZSOLTÁR.

Meddig felejtesz mindenestől,
Meddig felejtesz engemet?!
Uram! arczodnak áldott sugarát
Meglátnom már nem engeded?
Lelkem gyötrelmét, szívkeservem,
Hát napról-napra hordozom?
En ellenségim diadalmát
Magasztalod bukásomon?

Nézz rám Uram! Hallgass meg engem!
Világosítsd meg szemeim;
Ne hagyj lehunyni még halálra:
Ne hagyj örülni ellenim . . .
Háborgatóim, oh, ne engedj,
Hogy diadalmat üljenek . . .
Ne mondhassák elbizakodva
„Győztünk, legyőztünk tégedet!”

Jóvoltodban van bizodalمام,
Szivem te benned vigadoz.
Uram! elcsüggedt gyermeknek:
Te megmutatod vigaszod . . .
Meggondolom a hárfa hurját,
Ajkam ihletve felnyitom,
S az Ur jóvoltát és kegyelmét
Új énekkel magasztalom!

RÉDIGER GÉZA.

AZ UNITÁRIUSOK TEMPLOMÁBAN.

E templomot jól ismerem.
Husz év előtt itt zsenge korban
Gyakorta csengett ajkimon:
„Te benned bizunk” — s mosolyogtam.

Oszloptalan boltivőről itt
Elgondolám: „Mi tartja?” „Furcsa.”
„Ha most bedűl.” S nem gondolék
A mérhetetlen kék azurra.

Atyám! te láttad szivemet.
Megtört alak, eltelve hittel,
Husz év után jövök megint
Te benned bizni könnyeimmel.

Kolozsvár, 1886. jan. 17.

JÉKEI ALADÁR.

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISTERNEK A KÖZOKTATÁS 1883-4-İK ÉVI ÁLLAPOTÁRÓL SZÓLÓ JELENTÉSE.

Örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy Magyarországnak a fennebb jelzett tekintetben való állapotát vázoljuk. A jelentés, nevezetesen az első, a népoktatással foglalkozó része, a közoktatás intézményének s az ebben működő erőknek viszonyait a statistica kérelhetetlen nyíltságával tünteti föl, nem kerülvén el azt sem, hogy néha — ha czéljának megfelel — szavainak s százalékjainak delphi-i oraculumszerű nyíltságot ne adjon. Az erre s egyáltalán a részletekre vonatkozó megjegyzéseinket ezek tárgyalásánál tesszük meg.

I. Népoktatásügy.

A mostani jelentés szép eredményt mutat, ha nem is az iskolák pusztá számát, (noha ebben is jó az eredmény) hanem az azok színvonalának emelésére, a tanerők helyzetének javítására czélzott törekvést tekintve. A jelentések szerkesztésének rendje szerint, az idén, az 1869. és 1881. évi eredmények vannak az 1883/4. évivel szembeállítva. Az első adatok azt tüntetik fel, hogy mily arányban feleltek meg hazánk tankötelesei kötelezettségüknek.

1869-ben	2.284,741	közül	1.152,115:	50%
1881-ben	2.119,707		1.656,337:	78%
1884-ben	2.276,917		1.800,731:	79%

Mint látjuk, a gyarapodással meg lehetünk elégedve, mert ha lassan is, de biztosan történik. A jelentés a 69-ki állapotot a mostaninál valamivel jobbnak tartja, a mennyiben a tankötelesek számának a valószínűnél nagyobb voltát az akkor még hiányos összeírásnak tudja be.

A részletek közül a következőket adjuk. Az unitáriusok 9030 tankötelese közül tényleg iskolába járt 7106, s így 78.69%-val közepes eredményt mutatnak. Ez azonban az unitárius egyházat nem mint iskola fenntartót, hanem mint erkölcsi testület érdekelheti, mióta önálló felekezeti püspökökre való törekvését részben feladta, s azokat községi iskolákba beolvasdani engedte.¹⁾ Az unitárius tanítás többi ügyeire vonatkozó adatokat később. A mi a nyelvet illeti, ki-

¹⁾ Ez minket, akármilyen szempontból vesszük, közelről kell hogy érdekeljen. Éppen azért nem tehetjük, hogy fel ne hívjuk rá lelkésztársaink figyelmét. Hogy a tényleg iskolába járókra nézve 78,69% az eredmény, abban ugyan lehet a hibás összeírásnak is része, de e szám mégis megközelítőleg csak tényt fejez ki és az kielégítőnek nem vehető. Használjunk fel azért minden rendelkezésünkre álló eszközt arra nézve, hogy tanköteleseink iskolába járjanak, hogy a statistika hozzon e tekintetben is a lehető legkedvezőbb eredményt reánk nézve, mint, a mit örömmel láttunk, hozott a gymnasiumokról való kimutatásban, az unitáriusok azok közt foglalván ott helyet, kik számarányukhoz képest legtöbb tanulót küldenek a középiskolákba.

Szerk.